

Philoktétész

[1]

Az van, hogy minden van. Minden, mit valaha megírtak, érvényes a mára. Szophoklész biztos érvényes.

Eljött újra a tragédiák kora, megyünk befelé, a szín egyre sötétebb. A pusztulás képei, pusztaország, a játszma vége. De előbb még bolondozunk kicsit, ezt úgy hívjuk, élet.

Ha antik tragédiát akarok játszani, ma már játszani kell, hiszen játék minden. A veretes szöveg, a mívés cselekmény, a hősök, az istenek: ez mai fülnek érthetetlen. Elmondom hát a saját szavaimmal, saját gesztusaimmal, amikben semmi heroikus nincsen, ahogy a magára hagyott emberben sincsen semmi hősie. Játsszom, ahogy a gyermek játszik játékaival, ez hihető és hiteles, mert távolságot tart. Szédítő a kétezer év szakadéka, és még megdöbbenőbb, hogy mai önmagunk ott kuporog az alján.

A megsebzett és magára hagyott ember.

Halljuk a tragédia szavait, érezzük a mindent lebíró szenvedély erejét. Hősoeket látni vágyunk, de a színen csak egy piszkos utca szeglete/szigete, hajónk csak egy felfújt gumicsónak, és teljes vértzetben nem Zeusz fejéből pattannak elő társaink, hanem a kukákból. Ez a valóság, minek szépíteni, ugye, Beckett mester?

Szépen beszélnek színészeink. Mondják ezeket a hosszú, zenélő, zengzetes mondatokat, fellobbannak, ha a cselekmény kívánja, elbuknak az ármánytól, és reményt adnak, hogy végül is az ember jó.

A színjáték vége felé elfogynak a szavak. Csak a zene marad, az őrvongás, a vörös fények egy véres korból, felmagasztalása Philoktétésznek, aki már sosem látja meg újra Hellaszt.

A legvégén az igazi magány. Mindent elvettek már tőlünk, csak ez a piszkos takaró maradt, a tévé, ami néha működik, néha nem, és most kiderül, hogy már ajándékunk is értelmetlen.

Itt maradunk örökké a szigeten.

Szávai József

Pécs, 2020. 02. 03.

Forrás webcím: https://jesz.pte.hu/philoktetesz_8

Hivatkozások

[1] <https://jesz.pte.hu/sites/jesz.pte.hu/files/styles/large/public/philos.jpg?itok=Q03uVLLM>